

การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41

Leadership Distribution for Reading Habit Promotion of Students in Border

Patrol Police Schools under Patrol Police Division 41

ภัทวดี ผลพุกษา¹ ชีรวัดน์ นิเจนตร² วันชัย ธรรมสังการ³

Pakkawadee Ponprueksa¹ Chirawat Nitchanet² Wanchai Dhammasaccakarn³

¹นักศึกษาปริญญาเอก บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

²รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

³รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้คือ ระยะที่ 1 การร่างและประเมินโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม 1) ผู้วิจัยได้ร่างหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม 2) นำโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำ ด้านการฝึกอบรม และด้านการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน รวมจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสม ผลปรากฏว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้อง ระยะที่ 2 การทดลองใช้ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม และการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ 1) ผู้วิจัยนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 จำนวน 20 คน พบว่า แผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรแต่ละแผนมีประสิทธิภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการทดสอบวัดการรับรู้ก่อนและหลังฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผลการสังเกตทักษะภาวะผู้นำ พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ดำเนินการประเมินและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้ และ 3) นำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ โดยผู้บริหารโรงเรียน ครู และปกครอง ได้นำวิธีการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการทดลองมีการประเมินนิสัยรักการอ่านของนักเรียนจำนวน 3 ครั้ง โดยวัดซ้ำทุกๆ 2 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: กระจายภาวะผู้นำ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the training curriculum on leadership distribution for reading habit promotion for Prathom Suksa 1 students in Border Patrol Police Schools under Patrol Police Division 41; and 2) to study the results of implementing the curriculum to promote reading habit of those students. The research was divided into 2 phases as follows: Phase 1 Drafting and evaluating the training curriculum. 1) The researcher followed the standard criteria in developing the training curriculum which consisted of curriculum rationale, objectives, contents, training activities, training materials, and assessment and evaluation. 2) The developed curriculum was then evaluated by 3 experts in 3 areas of specialization; leadership, training and promoting reading habit, the result in this phase confirmed the appropriateness of the curriculum. Phase 2 Implementing, evaluating and improving the training curriculum. 1) The curriculum was tried out with 20 participants including director, teachers and parents in a Border Patrol Police School under Patrol Police Division 41, the result showed that each training plan was effective, and met the specified criteria. The trainees' knowledge before and after training was significantly different, leadership skills of the trainees were at the high level. The participants also rated the training curriculum at the most appropriate level. 2) The researcher evaluated and improved the curriculum in order to make it more applicable, and 3) The curriculum was implemented with Prathom Suksa 1 students at Huai-muang Border Patrol Police School under Patrol Police Division 41 for 4 weeks during which the director, teachers and parents played their roles in promoting students' reading habit. After the intervention the researcher measured the students' reading habit 3 times in every 2 weeks, the result indicated that the reading habit of Prathom Suksa 1 students was significantly higher than before training.

Keywords: Leadership distribution, Reading habit promotion, Border Patrol Police Schools

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การส่งเสริมการอ่านเป็นเรื่องจำเป็นในขณะนี้ ผู้ที่เฝ้าหาความรู้จึงต่างขวนขวายหาโอกาสแห่งการเรียนรู้มากขึ้น ทั้งจากการอ่าน การดู การฟังเรื่องราวต่างๆ โดยเก็บเกี่ยวประโยชน์และคุณค่าสาระมาเพิ่มพูนสติปัญญา และทัศนคติของตน เพื่อให้เป็นผู้เพียบพร้อมทั้งวุฒิ ความสามารถ และคุณภาพชีวิต และความถูกต้องทางด้านจริยธรรม คุณธรรม และมนุษยธรรมพร้อมๆ กันไป (นริภ สวัสดิ์ศิริชัย, 2558, น. 39 – 41) คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบกำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปีเป็น "วันรักการอ่าน" ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และกำหนดให้ปี 2552-2561 เป็น "ทศวรรษแห่งการอ่าน" โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอันเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านให้เกิดเป็นรูปธรรม ซึ่งคนไทยจะได้รับการพัฒนาความสามารถใน

การอ่านและการรู้หนังสืออย่างต่อเนื่องและทั่วถึง พร้อมกันนี้ วันที่ 2 เมษายน ของทุกปียังเป็นวันหนังสือเด็กแห่งชาติ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2558, น. 7) ยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านโดยสนับสนุนให้มีการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อสร้างนวัตกรรมการส่งเสริมการรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้และความยึดมั่นผูกพันในการเรียนรู้อีกด้วย ซึ่งในการส่งเสริมการอ่านที่ได้ผลที่ดียิ่งขึ้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน จากผลการวิจัยของอัจฉรา ประดิษฐ์ (2559) สรุปว่าการอ่านเกิดจากปัจจัยด้านความพร้อมของผู้บริหาร ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรผู้ทำงานส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน นอกจากนี้เขาวลัทธิสุวรรณห (2546) ได้เสนอว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างก็เป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน และมีส่วนในการรับผิดชอบต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็ก ดังนี้ ผู้ปกครอง มีหน้าที่ในการสนับสนุนการศึกษาและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ และเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับลูก ส่วนครูและโรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และปลูกฝังให้นักเรียนกลายเป็นนักอ่านตลอดชีวิต และจากการวิจัยเรื่องการอ่านและประสบการณ์จากโครงการการอ่านที่มีประสิทธิภาพพบว่า ระยะแรกของการศึกษาในระบบโรงเรียนช่วยชดเชยสภาพแวดล้อมที่บ้านที่ไม่อ่านช่วยต่อการพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีนัยสำคัญ (ธีร จินทราน, 2556) ซึ่งปัจจุบันสภาพของครอบครัวเด็กชนบทมีแนวโน้มอยู่ในครอบครัวแอ่งกลาง พ่อแม่แยกทางกัน หรือพ่อแม่ต้องไปทำงานที่อื่น ต้องอยู่กับปู่ ย่า ตา ยายมากขึ้น เด็กชนบทจะมีปัญหาเรื่องความรักความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งมีผลกับการสร้างพัฒนาการของเด็ก (อัมพร เบญจพลพิทักษ์, 2558)

ดังนั้น ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กที่ขาดความพร้อมทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจให้ได้ผลที่พึงกลั่นั้น ต้องส่งเสริมตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเด็กที่เริ่มเกี่ยวข้องกับทุกส่วนอย่างเต็มตัวทั้งโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งทุกส่วนนี้ต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กำหนดในมาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และในมาตรา 24 เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานงานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ซึ่งในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นแก่เด็กจึงต้องทำในลักษณะเครือข่ายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและต้องขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กัน ภายใต้บทบาทของตนเอง เพราะทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็กมีความสำคัญและเป็นผู้นำในด้านการจัดการศึกษาได้ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ให้แก่นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กที่ยังขาดโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในอนาคตของเด็กเหล่านี้ และให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กได้ด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ใช่เป็นเพียงหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น รวมทั้งมีความตระหนักร่วมกันก็จะจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศที่สมบูรณ์ และยังยืนตลอดไป

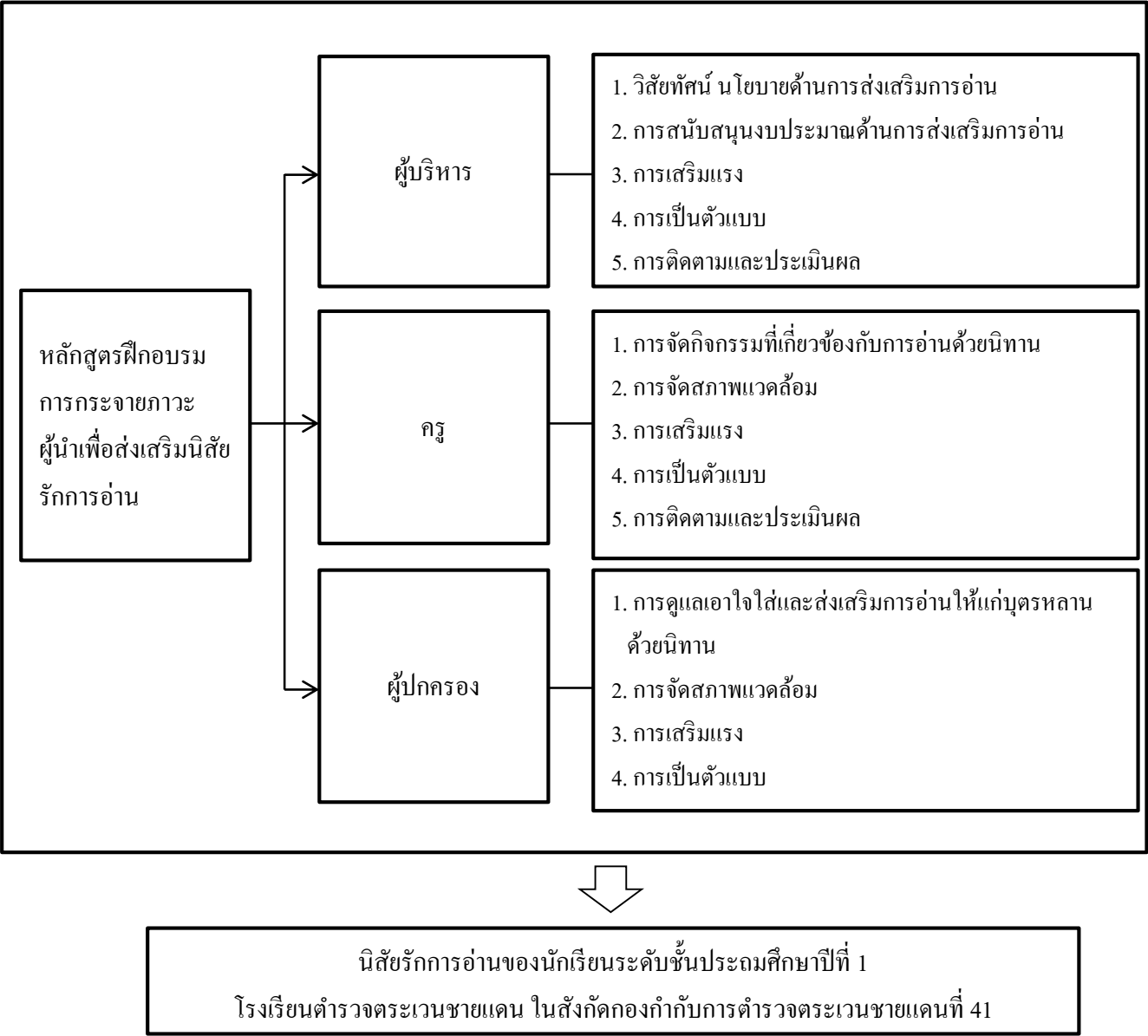
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41
2. เนื้อหา ประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของการอ่าน แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่าน นิสัยรักการอ่าน การส่งเสริมการอ่าน การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 ฉบับสมบูรณ์
ตัวแปรตาม ได้แก่ นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 มีลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ และมีขั้นตอนในการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การร่างหลักสูตรฝึกอบรมและการประเมินโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.1 การร่างหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการนำสารสนเทศจากการศึกษามาทำหนดรายละเอียดต่างๆ ของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 การประเมินโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการตรวจสอบโครงร่างหลักสูตรที่ได้ ซึ่งจะประเมินในด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แล้วทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ก่อนนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้

ระยะที่ 2 การทดลองใช้ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม และการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

2.1 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้จากระยะที่ 2 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยมีการทดสอบความรู้ด้านการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม แล้วนำผลที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมมาประเมินและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 การนำหลักสูตรไปฝึกอบรมกับผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เพื่อนำไปใช้สำหรับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยวิธีการกระจายภาวะผู้นำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีดังนี้

1.1 คู่มือฝึกอบรม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และบันทึกผลหลังทำกิจกรรม

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำ ด้านการฝึกอบรม และด้านส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 3 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรม ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับตามความเหมาะสม ตั้งแต่เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด ตอนที่ 2 การประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ในโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาคือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรสอดคล้องกันทุกประเด็น โดยมีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.7 – 1.0 สูงกว่าระดับความสอดคล้องที่กำหนดว่ายอมรับได้

3. การใช้หลักสูตรฝึกอบรม

3.1 ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 จำนวน 20 คน เพื่อประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

3.2 นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ฝึกอบรมผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เป็นระยะเวลา 2 วัน และหลังจากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ได้นำวิธีการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ซึ่งจะวัดนิสัยรักการอ่านของนักเรียนเป็นจำนวน 3 ครั้ง ทุกๆ 2 สัปดาห์ด้วยแบบประเมินนิสัยรักการอ่าน โดยจะวัดก่อนทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และหลังทำกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยวิธีการกระจายภาวะผู้นำ

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

1. แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ใช้วัดความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

2. แบบประเมินทักษะการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ใช้สังเกตพฤติกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยวิธีการกระจายภาวะผู้นำกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 ตลอดการฝึกอบรม

3. แบบประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฝึกอบรมสำหรับให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เป็นผู้ประเมิน

4. แบบประเมินผลนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง โดยผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เป็นผู้ประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวัดความรู้เกี่ยวกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทดสอบด้วยสถิติ t-test
2. การประเมินทักษะการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฝึกอบรมด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การประเมินผลนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแต่ละครั้ง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One – Way Repeated – Measures: ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามบทบาทของตนเอง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ซึ่งการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้บริหาร คือ 1) วิสัยทัศน์ นโยบายด้านการส่งเสริมการอ่าน 2) การสนับสนุนงบประมาณด้านการส่งเสริมการอ่าน 3) การเสริมแรง 4) การเป็นต้นแบบ และ 5) การติดตามและประเมินผล การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของครู คือ 1) การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านด้วยนิทาน 2) การจัดสภาพแวดล้อม 3) การเสริมแรง 4) การเป็นต้นแบบ และ 5) การติดตามและประเมินผล และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้ปกครอง คือ 1) การดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมการอ่านให้แก่บุตรหลานด้วยนิทาน 2) การจัดสภาพแวดล้อม 3) การเสริมแรง 4) การเป็นต้นแบบ และ 5) การติดตามและประเมินผล

2. การร่างหลักสูตร

ผลการร่างหลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา และพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็กวัย 6-8 ปี สามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กวัย 6-8 ปี และเพื่อให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านจากวิธีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยการกระจายภาวะผู้นำได้ 3) เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม ประกอบด้วย แผนกิจกรรมฝึกอบรม 6 ด้าน คือ 3.1) การกระจายภาวะผู้นำเพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 3.2) บทบาทในการส่งเสริมการอ่านของผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง 3.3) พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา และพฤติกรรมกรรมการอ่านของเด็ก 3.4) วิธีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กวัย 6-8 ปี 3.5) ฝึกปฏิบัติการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กวัย 6-8 ปี ด้วยนิทาน และ 3.6) การเสริมแรง 4) วิธีการฝึกอบรม ใช้วิธีฝึกอบรมด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การบรรยายโดยวิทยากร การสาธิตการเล่านิทานจากหนังสือ การฝึกปฏิบัติการเล่านิทาน และอภิปราย ซักถาม 5) ระยะเวลาในการฝึกอบรม ใช้เวลา 2 วัน ๆ ละ 8 ชั่วโมง และ 6) การประเมินผลการฝึกอบรม ประเมินจากแบบวัดความรู้เรื่อง การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การสังเกตทักษะการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และแบบประเมินการจัดฝึกอบรม

3. ผลการประเมิน โครงร่างหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ การประเมินความเหมาะสมของ โครงร่างหลักสูตร
ฝึกอบรม มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และหลักสูตรสอดคล้องกันทุกประเด็น

4. ผลการทดลองใช้หลักสูตร

4.1 ประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมที่ประเมินจากแต่ละหน่วยการฝึกอบรมตามเกณฑ์ความสัมพันธ์
ระหว่างกระบวนการและผลลัพธ์โดยเฉลี่ยตามเกณฑ์ 80/80 พบว่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมแต่ละหน่วย
ฝึกอบรมคือ 84.69/82.17 ผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4.2 ผลการทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้บริหาร ครู
ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจ
ตระเวนชายแดนที่ 41 ก่อนและหลังการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ผลการสังเกตทักษะการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
พบว่าทักษะที่ผู้เข้าฝึกอบรมแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

4.4 ผลการประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้
หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. การปรับปรุงหลักสูตร

จากผลการประเมินได้นำมาปรับปรุงการกำหนดหัวข้อให้ชัดเจนและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ใน
แต่ละแผน การฝึกอบรม การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อให้สามารถประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
ปรับปรุงรายละเอียดด้านเนื้อหาสาระ กิจกรรม และวิธีการฝึกอบรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และพร้อมที่จะนำไป
ประยุกต์ใช้ต่อไป

6. ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้

ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองได้นำการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปใช้หลังจาก
เสร็จสิ้นการฝึกอบรม โดยการประเมินผลนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 จากผลการเปรียบเทียบ
นิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง สังกัด
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 เป็นรายคู่ระหว่างก่อนและหลังได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2
สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ พบว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. คุณภาพของโครงร่างหลักสูตร พบว่า คุณภาพของโครงร่างหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จากผล
การประเมินของผู้เชี่ยวชาญในส่วนประกอบของโครงร่างหลักสูตร ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์
เนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม พบว่า โครงร่างหลักสูตรมีความ
สอดคล้องกันทุกประเด็น ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มากกว่า 0.5 (ชไมพร กาญจนกิจสกุล, 2556, น. 111-113) และ

มีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ได้ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือเท่ากับ 3.50 แสดงว่าหลักสูตรการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ตามจุดมุ่งหมายได้อย่างมีคุณภาพตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมของกุลยา ตันติผลาชีวะ (2537, น. 57-91) คือกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เริ่มต้นจากการวิเคราะห์งานที่ต้องเรียนรู้ หลังจากนั้นจึงนำมากำหนดจุดประสงค์หลักสูตร เลือกรูปแบบการฝึกอบรม จัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการฝึกอบรม

2. เนื้อหาหลักสูตร เป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับความจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 โดยผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ซึ่งกำหนดไว้ 6 แผนฝึกอบรม ดังนี้

แผนกิจกรรมฝึกอบรมที่ 1 การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากการศึกษาพบว่าผู้เกี่ยวข้องกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สอดคล้องกับธีร จินทราน (2556) วิจัยเรื่องการอ่านและประสบการณ์จากโครงการการอ่านที่มีประสิทธิภาพบ่งชี้ชัดเจนว่า ระยะแรกของการศึกษาในระบบ โรงเรียนช่วยชดเชยสภาพแวดล้อมที่บ้านที่ไม่อำนวยต่อการพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนนั้นเป็นการสร้างความรู้และความตระหนักให้ทุกฝ่ายได้เห็นความสำคัญ และทำให้งานบรรลุตามเป้าหมายได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิสิฐ เทพไกรวัล (2554) เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า กลุ่มบุคคล หน่วยงาน องค์กร ที่สมัครใจรวมกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ ได้ร่วมดำเนินการตามกระบวนการปฏิบัติงานของเครือข่าย ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป และส่งผลกระทบต่อนักเรียนตามขอบข่ายที่คาดหวังสูงกว่าปีที่ผ่านมา

แผนกิจกรรมฝึกอบรมที่ 2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากการศึกษาพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 โดยตรง คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีส่วนทำให้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยวิธีการกระจายภาวะผู้นำประสบผลสำเร็จสอดคล้องกับผลการศึกษาของอรศรีงามวิทย์พงศ์ กนิษฐา ปวีณโยธิน และกนกวรรณ แซ่จ้ง (2553) ดังนี้ การส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องส่งเสริมการรวมกลุ่มทางสังคมด้วยไม่ว่าจะในบ้าน โรงเรียน สถานประกอบการ ฯลฯ

แผนกิจกรรมฝึกอบรมที่ 3 พัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา และพฤติกรรมการอ่านของเด็กจากการศึกษาพบว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กเล็กเพื่อประโยชน์ให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ฉลาด และรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กทุกคน ควรจะทราบถึงพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความสนใจและความต้องการ

ของเขา เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกหนังสือ วิธีการและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย สอดคล้องกับ เขียวลักษณ์ สุวรรณแห (2546, น. 46) ได้สรุปไว้ว่า ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการอ่าน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กนั้น การเรียนรู้ถึงความแตกต่างของเด็กในวัยต่างกัน จะทำให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบ และวิธีการในการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมกับเด็ก กิจกรรมที่เหมาะสม วนิดา ชนินทุททวงศ์, (2552, น. 14-17) ยังได้เสนออีกว่า การรู้จักและเข้าใจพัฒนาการเด็กวัยเรียนที่มีช่วงอายุระหว่าง 6-12 ปี อย่างถ่องแท้จะช่วยให้อาจารย์ ผู้ปกครองสามารถส่งเสริมแก้ไขและพัฒนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พ่อแม่ควรสนใจการใช้ภาษาและติดตามการเรียนรู้ภาษาของเด็กเพื่อจะได้ส่งเสริมให้เด็กเข้าใจ และใช้ภาษาได้ถูกต้อง สอดคล้องกับการเรียนรู้อื่น ๆ ที่โรงเรียน จากการศึกษาพบอีกว่าวัยที่เหมาะสมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านคือเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-8 ปี เพราะเป็นวัยที่กำลังพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

แผนกิจกรรมฝึกอบรมที่ 4 วิธีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กวัย 6-8 ปี จากการศึกษาพบว่า วัยนี้เป็นระดับเริ่มต้นการอ่าน เริ่มมีการเรียนการอ่านในโรงเรียน ในระดับนี้เด็กเริ่มมีความพร้อมที่จะอ่านบ้างตามสิ่งที่ถูกแนะนำ ความแตกต่างในการอ่านของเด็กจะเริ่มมีขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางบ้าน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์, 2557, น. 89-91) กิจกรรมที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กวัย 6-8 ปี คือ กิจกรรมการอ่านนิทาน ด้วยวิธีการอ่านนิทานด้วยกัน หรือเด็กอ่านเอง ขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับนฤมล พงษ์ประเสริฐ (2556, น. 96-102) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ โดยศึกษาจากพ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการอ่าน พบว่าแนวทางที่พ่อแม่ ผู้ปกครองใช้ในการส่งเสริมบุตรหลานมีพฤติกรรมรักการอ่านพบ 4 ประเด็นดังนี้ 1) การกระตุ้นพัฒนาการในช่วงตั้งครรภ์ 2) การกระตุ้นพัฒนาการเพื่อการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่าน 3) การใช้เวลาในการอ่านหนังสือร่วมกันในครอบครัว เป็นกิจกรรมที่สำคัญของครอบครัวที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรให้เกิดขึ้น การที่บุตรหลานและพ่อแม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันบ่อยๆ จะเป็นการสร้างความอบอุ่นในจิตใจให้เกิดขึ้น ซึ่งความอบอุ่นนี้จะเป็รากฐานของความเข้มแข็งทางจิตใจสำหรับบุตรหลานที่จะต้องใช้ชีวิตในการเผชิญปัญหาในอนาคตที่ในปัจจุบันเรียนว่า การมีต้นทุนชีวิตที่สูง และ 4) การพาบุตรหลานไปร้านหนังสือและห้องสมุดเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่สำคัญมาก

แผนกิจกรรมฝึกอบรมที่ 5 การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กวัย 6-8 ปี ด้วยนิทาน จากการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้เกี่ยวกับนิทาน เพราะการเล่านิทานเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทหนึ่งที่ช่วยเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน เป็นสื่อการสอนที่ใช้สอนเด็กทางอ้อมที่ได้ผลมากกว่าการสอนโดยตรง โดยเฉพาะการสอน ในการเปลี่ยนพฤติกรรม และจริยธรรม นอกจากนั้นการเล่านิทานยังสายใยเชื่อมโยงความรักความอบอุ่นในครอบครัว เมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วจะทำให้อยากอ่านหนังสือนิทานที่เล่าให้ฟัง และอ่านเรื่องอื่นๆ ต่อไป เมื่อเด็กสามารถอ่านหนังสือได้แล้ว สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, น. 103-120) ได้เสนอไว้ว่า การอ่านหนังสือให้เด็กฟังเป็นประจำบ่อยๆ ยกระดับจากหนังสือเด็ก คือ

หนังสือภาพ หนังสือนิทาน ขึ้นสู่หนังสือประเภทอื่นๆ พยายามกระจายประเภทของหนังสือที่อ่านให้ฟังให้กว้างขวาง และครุฑิต มนุญผล (2553, น. 51) ได้เสนอว่าการเล่านิทานเป็นตัวกระตุ้นสำคัญที่สุดวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กรู้สึกอยากอ่านหนังสือ อยากรู้ อยากค้นหาแสวงหา ทำให้เด็กอยากรู้ อยากเห็นในสารพัดสิ่งมากขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นและพัฒนาขึ้นหลังจากฟังนิทาน คือ เด็กใช้ภาษาได้ดีขึ้น ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม รู้คำศัพท์มากขึ้น เด็กจะมีประสบการณ์ทางภาษามากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ให้ก้าวล้ำทันโลกทันคน

แผนกิจกรรมฝึกอบรมที่ 6 การเสริมแรงและการใช้เครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กวัย 6-8 ปี จากการศึกษาผู้ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการให้แรงเสริมบวกสำหรับเด็ก เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการอ่านหนังสือ จากผู้ที่ใกล้ชิดหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวิน โกศล มีคุณ และงามตา วณิชานนท์ (2556, น. 18-19) ได้เสนอว่าการกำหนดลักษณะของรางวัลที่จะให้แก่เด็กนั้นขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางการรู้คิดและสติปัญญา พัฒนาการทางสังคม อารมณ์ และประสบการณ์ทางสังคมของบุคคลนั้น ซึ่งเด็กก่อนวัยเรียนเข้าใจความหมายของการถูกสัมผัสทางกายได้ง่าย ฉะนั้นรางวัลแก่เด็กในวัยนี้จึงควรเป็นการลูบหัว กอด และละเว้นการลงโทษทางกาย ในช่วงนี้การได้รับรางวัลเป็นวัตถุสิ่งของที่พอใจอยากจะได้ให้ผลดีที่สุด เช่น ขนม ของใช้เล็กๆ น้อยๆ เป็นต้น

3. จากผลการวิจัย และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่าหลักสูตรทุกหน่วยการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมการกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสถียร เป้นเหลือ (2550) ที่สร้างหลักสูตรตามกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นระบบเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการการฝึกอบรมและสามารถนำไปใช้ได้

4. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านเพิ่มขึ้น โดยก่อนได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 36.48 ภายหลังได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2 สัปดาห์มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 44.32 และภายหลังได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4 สัปดาห์มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 54.75 ซึ่งนิสัยรักการอ่านจะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ และให้เหมาะสมกับวัย (จวิลิักษณ์ บุญยะกาญจน์, 2557, น. 96-97) ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา วงศ์อำไพ (2551) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียนและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านิสัยรักการอ่านหลังการทดลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียน กลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (2551) ได้เสนอสาเหตุที่ทำให้ชอบการอ่านหนังสือสาเหตุหลักที่สำคัญคือประสบการณ์ที่ดีในวัยเยาว์ โดยเริ่มจากสังคมครอบครัว สังคมเพื่อน ประสบการณ์ต่อครูในวัยเรียน และสุดท้ายคือประสบการณ์ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีตั้งแต่วัยเด็ก โดยแต่ละ

ฝ่ายทำหน้าที่ในการส่งเสริมการอ่านตามบทบาทของตนเองหรือการกระจายภาวะผู้นำในส่วนของผู้บริหาร
โรงเรียน ครู และผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การกระจายภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน คือผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายจะต้องทำหน้าที่
ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามบทบาทของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้บริหาร คือ
1) มีวิสัยทัศน์ นโยบายด้านการส่งเสริมการอ่าน 2) สนับสนุนงบประมาณด้านการส่งเสริมการอ่าน 3) การเสริมแรง
4) การเป็นตัวอย่าง และ 5) การติดตามและประเมินผล การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของครู คือ 1) การจัดกิจกรรมที่
เกี่ยวข้องกับส่งเสริมการอ่านด้วยนิทาน 2) การจัดสภาพแวดล้อม 3) การเสริมแรง 4) การเป็นตัวอย่าง 5) การติดตาม
และประเมินผล และการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของผู้ปกครอง คือ 1) การดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมการอ่านให้แก่
บุตรหลานด้วยนิทาน 2) การจัดสภาพแวดล้อม 3) การเสริมแรง 4) การเป็นตัวอย่าง และ 5) การติดตาม
และประเมินผล

1.2 เครื่องมือในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีดังนี้ 1) คู่มือฝึกอบรม ประกอบด้วย หลักการและ
เหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม 2) แผนการ
จัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย จุดประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล
และบันทึกผลหลังทำกิจกรรม เมื่อนำคู่มือฝึกอบรม และแผนการจัดการกิจกรรมไปใช้ สามารถปรับให้เข้ากับบริบท
ของแต่ละหน่วยงานได้

1.3 จากผลการประเมินนิสัยรักการอ่าน โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีนิสัยรักการอ่านของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือวัย 6-8 ปี ระหว่างก่อนได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและภายหลังได้รับ
การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4 สัปดาห์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยภายหลังได้รับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4 สัปดาห์
เพิ่มขึ้น ดังนั้น ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จึงต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอด้วยระยะเวลาอย่างน้อย 4 สัปดาห์ และ
ถ้าหากปฏิบัติจนเป็นกิจวัตรประจำวันก็จะสามารถสร้างนิสัยรักการอ่านแบบฝังลึกให้กับนักเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยและพัฒนาการกระจายภาวะผู้นำของผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระ
เวนชายแดนหรือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนในระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้น

2.2 ควรวิจัยและพัฒนาการกระจายภาวะผู้นำของผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระ
เวนชายแดนหรือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลน เกี่ยวกับคุณลักษณะหรือทักษะด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นต่อ
การใช้ชีวิต เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์ การประสานความร่วมมือ การใช้ข้อมูลข่าวสาร การ
เรียนรู้ด้วยตนเอง การสื่อสาร เป็นต้น เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้แก่นักเรียนได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
ในอนาคต

บรรณานุกรม

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2537). *การฝึกอบรม*. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ครรชิต มนูญผล. (2553). *สนุกกับนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- จินตนา วงศ์อำไพ. (2551). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียนและนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู*.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สาขาการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2557). *จิตวิทยาการอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ชไมพร กาญจนกิจสกุล. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ঢাকা :
โพรเจกต์ ไฟฟ์-โฟว์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน โกศล มีคุณ และงามตา วนิทนานนท์. (2556). *คู่มือการสร้างเสริม
จริยธรรมแก่นักเรียน คำถามและคำตอบ*. ม.ป.ท. : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- ธีร์ จินทราน. (2556). *คุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียม : บทบาทสำคัญของการพัฒนาทักษะและนิสัยการอ่านที่ดีใน
ระดับประถมศึกษา*. สืบค้นจาก : http://www.tkpark.or.th/tha/papers_detail/56/.
- นริภ สวัสดิ์ธิ์. (2558). *สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นแบบอย่าง...
รักการอ่าน*. วารสารสกุลไทยรายสัปดาห์, 62(3184), 39-41.
- นฤมล พงษ์ประเสริฐ. (2556). *รูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของครอบครัวนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่*. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 9(2), 93-104.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2
พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553*. สืบค้นจาก: [https://www.mwit.ac.th/~person/01-
Statutes/NationalEducation.pdf](https://www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf).
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). *การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.
- เขวลักษณ์ สุวรรณแข. (2546). *เด็กกับการอ่าน*. วารสารวิทยบริการ, 14(3), 46.
- วนิดา ชนินทุทวงศ์. (2552). *คู่มือผู้ปกครอง... ใฝ่ใจเด็กวัยเรียน*. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต
สถาบันราชานุกูล.
- เสถียร เป้นเหลือ. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้บังคับการกิจกรรม
นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ความล้มเหลวของลูก*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2558). *กรอบการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2559*. กรุงเทพมหานคร:

กองบริหารแผนและงบประมาณการวิจัย.

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2551). *โครงการวิจัย ทักษะคิดและพฤติกรรมการอ่านของคนไทย*. สืบค้นจาก :

http://www.tkpark.or.th/tha/research_detail/14/.

อรศรี งามวิทยาพงศ์ กนิษฐา ปวีณะ โยธิน และกนกวรรณ แซ่จ้ง. (2553). *โครงการศึกษาปัจจัยที่เอื้อและที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน : กรณีศึกษาแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน*.

สืบค้นจาก: www.tkpark.or.th/stocks/extra/00052e.pdf.

อจธรา ประดิษฐ์. (2559). *โครงการวิจัยกระบวนการส่งเสริมการอ่านที่ได้ผลสำหรับเด็กประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 1*

และ 2. สืบค้นจาก : <http://www.tkpark.or.th/stocks/extra/000683.pdf>.

อัมพร เบญจพลพิทักษ์. (2558). *ผลสำรวจไอคิวเด็ก ป.1 ต่ำกว่ามาตรฐาน เด็กชนบทยิ่งน้อย เหตุขาดความอบอุ่น-*

โภชนาการไม่สมวัย. สืบค้นจาก: http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=1432711263.